

KADR

Małgorzata Stępnia

Malarskie stopy klaki...

Cenię artystów za to, że potrafią wykreować własny, indywidualny świat. Cenię ich, gdy potrafią go zbudować. Kiedy tworzą alternatywne obszary i przestrzeń, do działań, życia, dla uczuć i emocji. To musi być wyjątkowy świat, strefa, do której mam ochotę wejść, pobyć w niej, odegrać jakąś rolę, choć niewielką. Nie wiem, czy malarska propozycja powinna być diametralnie różna od realnej teraźniejszości? Jestem pewna natomiast, że musi intrygować, wabić, kryć tajemnicę i całą grę niedopowiedzeń... Zachęcać do oglądania się, przyciągać i skupiać na sobie uwagę... jak malarstwo Małgosi Stępniań.

Podglądam więc (hmmm... może nie powinnam?) sceny rozgrywane się w mieszkaniu, na ulicy, w kawiarni... Wyteżam słuch, bo bardzo chcę usłyszeć, o czym szeptały, on i ona? Co mówi kobieta swojemu towarzyszowi podczas letniego spaceru? Jakie dźwięki wydobywają się z saksofonu muzyka grającego samotnie na scenie? Jazz... O czym myśli kobieta przeglądając się w lustrze? Z kim rozmawia przez telefon?

Mozaika ujęć... Bogactwo kadrów z pogranicza malarstwa i filmu. I ta niesamowita atmosfera... Jak ją nazwać? Mam wrażenie, że malowane sceny kawiarniane, „podpatrzone” epizody z codzienności – spacer, przejażdżki, widoki miasta – są dla artystki pretekstem do ukazania tego, co ulotne, chwilowe... Nastroju, wyjątkowej aury miejsca, klimatu uczuć... Obrazy emanują intymnością. Są to bardzo kameralne historie opowiedziane z dużym wyczuciem i dyskrecją.

Inspiracją dla powstania prac prezentowanych na wystawie zatytułowanej Kadr w siedzibie częstochowskiej Zachęty było kino polskie lat 50. i 60. XX w. Między innymi arcydzieła sztuki filmowej: Pociąg Jerzego Kawalerowicza, Do widzenia, do jutra w reżyserii Janusza Morgensterna, Lekarstwo na miłość Jana Batoro.

Stańmy za kamerą... Przystąpmy do kręcenia filmu... Namalujmy naszą opowieść na taśmie celuloidowej lub też pędzlem na płótnie...

Ona i on, akt pierwszy, scena pierwsza... klaps

Młoda kobieta i mężczyzna. Spacerują, trzymając się za ręce, ona jakby onieśmielona... Szykownie ubrani. Dziewczyna ma na sobie ciemnoczerwoną sukienkę przed kolano, z rzędem białych guzików i kieszonkami, z rozszerzanym dołem. Mężczyzna ubrany jest w wąskie spodnie, jasną koszulę i sweter. Przedstawieni w miejskiej scenerii. Jezdnia szeroka, ukazana w perspektywie zbieżnej, po obu stronach widoczne lampy uliczne. W głębi fragment muru zamykający kompozycję.

Ona i on, akt pierwszy, scena druga... klaps

Bohaterami: poznana wcześniej para. Rozmawiają. Ona jest bardziej aktywna, dominuje – i w narracji, i w kompozycji sceny. Przyjmuje pewniejszą pozę, jest śmielsza. Czy to flirt, czy raczej drobna sprzeczka? Te ręce w kieszeniach... Dystans, a może niepewność?

Ona i on, akt pierwszy, scena trzecia... klaps

Kobieta i mężczyzna, ponownie – tylko oni... Tym razem widzimy ich we wnętrzu kawiarni, przy barku, z kieliszkami w dłoniach. Jakże inny nastrój... Beztrosko, lekkość, flirt... Stroje koktajlowe.

Kolejne ujęcie i kolejne... Jest ich bardzo wiele. Układamy z nich swoje własne historie. Reżyserujemy film. On i ona siedzą na ziemi, oparci plecami, nieskrępowani... Przemierzają zautki miast – chłopak z czarnym parasolem, dziewczyna w kurteczce, błękitnych dżinsach, z przewieszoną przez rękę torebką. Zakochani, niczym para z najpiękniejszego filmu o miłości.

Klaps końcowy...

Historia kobiety i mężczyzny opowiedziana została w obrazach cyklu Ona i on. Równie interesujące są prace z zespołów Ona, Gra, Moto - Mobil, Flora, Miasto. Każdy rozwija osobny wątek. Pierwszy skupia się na epizodach z prywatnego życia kobiety. Przed oczyma przesuwają się kadry – ona odpoczywająca na kanapie, leniwa, słuchająca muzyki, rozmawiająca przez telefon, kąpiąca się, przeglądająca w lustrze, zamyślona... W domu, w kawiarni – sama przy stoliku, z drinkiem, deserem... Widzimy ją w różnych miejscach, o różnych porach dnia, podpatrujemy codzienne sytuacje, z pozoru błahe, ale też stajemy się świadkami scen bardzo intymnych. Kto jest pierwowzorem tej postaci? Uroczą Margueritte z Do widzenia, do jutra, Joanną (niezapomniana Kalina Jędrusik) z bezpretensjonalnej komedii Lekarstwo na miłość, tajemniczą Martą, pasażerką pociągu z filmu Kawalerowicza? A może jest to opowieść o kobiecie, tak po prostu... O jednej z nas.

Temat muzyki w malarstwie przedstawiany był w różnych formach, ujęciach, kontekstach. Muzyka ma wielką siłę, jest nośnikiem uczuć, emocji, nastroju, zarówno w dziełach plastycznych, jak i filmowych (pamiętna muzyka z filmu Pociąg autorstwa Andrzeja Trzaskowskiego i budująca klimat tego obrazu wokaliza Wandy Warszawskiej). W pracach z cyklu Gra, ale też w wielu płótnach spoza tego zespołu, Małgosia Stępiak odtwarza atmosferę spotkań towarzyskich w kawiarniach. Rozmowy toną w łagodnych dźwiękach pianina, w niepokojących, jazzowych brzmieniach saksofonu i kontrabas. Jesteśmy zasluchani, zaszczarowani. Wnętrza kawiarniane nie są hałaśliwe, zadymione, męczące. Przenosimy się do studenckich piwnic, gdzie w 2. poł. lat 50. XX w. działały kabarety i teatryki (gdański Bib-Bom), gdzie czas spędzał Jacek, grany przez Zbigniewa Cybulskiego, bohater filmu Do widzenia, do jutra... W klubach tych była – żyła – muzyka. Miały niepowtarzalną aurę, urodę z wyczuwalną nutą tęsknoty i oczekiwania. Małgosia Stępiak namalowała brzmienie muzyki i uczucie. Jej sceny kawiarniane odzwierciedlają świat naszych doznań zmysłowych.

Wiele obrazów częstochowskiej artystki przypomina kadry filmowe. Są wśród nich również krajobrazy miast, kwiaty, retro – przejażdżki samochodami i motocyklami. Stop klatki... jak gdyby akcja w tym właśnie momencie się zatrzymała...

Oprócz tematu i sposobu jego potraktowania, w pracach Małgosi Stępiak przyciąga uwagę intensywna paleta barw i zróżnicowana, pełna impastów faktura. Artystka śmiało zestawia plamy krzykliwej czerwieni, bordo, różu, nasyconego oranżu, żółci, tworząc bardzo wyraziste akordy kolorystyczne. Operuje też gamą barw zimnych. Tworzy kompozycje z przewagą błękitów, fioletów, ciemnych granatów, z akcentami zieleni. To właśnie kolor, traktowany płasko, przy pierwszym oglądzie, atakuje widza. Zwracają uwagę sylwetki ludzkie o charakterystycznie wydłużonych proporcjach oraz niezwykle zdyscyplinowane podziały pola obrazowego. Kompozycje są wyważone, zrytmizowane; oparte na zasadzie równoważenia kierunków horyzontalnych (strefowe podziały tła) i wertykalnych, symetrii układów. Ciekawie kadrowane. Jest to malarstwo bardzo oszczędne, dojrzałe.

Opisując utwory plastyczne, muzyczne, dzieła filmowe posługujemy się podobnym słownictwem.

W odniesieniu do prac malarskich używamy terminów muzycznych: tonacja kolorystyczna, nokturn, symfonia barw... Funkcjonują określenia malarskość filmu, ruchome obrazy. Różne gałęzie sztuki są ze sobą powiązane, wzajemnie się inspirują. Małgosia Stępiak włącza w obręb swojej sztuki, tak autentycznej i szczerzej, pewne obrazy pochodzące wprost z historii ekranowych. Od kilku już lat filmy polskich reżyserów stanowią punkt wyjścia dla jej artystycznych działań, obszar dialogu. Wręcz intuicyjnie czerpie z nich inspiracje, wyczuwa klimat i nastrój, przenosi na płótna ekspresję kadrów i kompozycję ujęć. Czyni to w sposób umiejętny, bardzo aluzyjnie.

Najnowsze prace, dowodzą, że artystka poszła o krok dalej. Przygotowała dla nas zespół cytatów filmowych. Zapraszając na swoją najnowszą wystawę – zaprasza na seans z plejadą gwiazd kina polskiego lat 60. Przygotuj się na spotkanie z Lucyną Winnicką, Kaliną Jędrusik, Leonem Niemczykiem, Zbyszkiem Cybulskim. Przygotuj się na spotkanie z dobrym malarstwem...

Katarzyna Sucharkiewicz

Muzeum Częstochowskie

Spacer 100x100

Podróżna 21x45

Lustro 100x100

Bar 100x100

Spotkanie 120x80

Kawa 90x50

Ona i on 140x50

Warszawa pick-up 45x70

Telefon 80x120

Skuter 60x90

Saksofonista 100x50

Mała czarna 120x80

Kapiel 18x24

Małgorzata Stępniaik

Urodzona w 1973 roku w Częstochowie. W latach 1993-98 studia na Wydziale Malarstwa Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych.

Dyplom w pracowni prof. Włodzimierza Kunza. Uprawia malarstwo sztalugowe.

WYSTAWY INDYWIDUALNE

- 2000 - Malarstwo - Galeria Klub Wiedeński, Częstochowa
- 2001 - Trzy Lata Później - Galeria Magenta, Nijmegen, Holandia
- 2001 - Malarstwo - Studio Estima, Warszawa
- 2002 - Malarstwo - Muzeum Częstochowskie
- 2003 - Ona i On - Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie
- 2003 - Malarstwo - Galeria Inny Śląsk, Tarnowskie Góry
- 2004 - Galeria Anny Kareńskiej - Poznań
- 2005 - Centrum Kultury - Zamek Sielecki, Sosnowiec
- 2005 - Galeria Sztuki i Wina - Piwnice Margaux, Częstochowa
- 2006 - Cafe Kulturalna - Warszawa
- 2006 - Wszystko Gra - Galeria OPK Gaude Mater, Częstochowa, Galeria Inny Śląsk, Tarnowskie Góry
- 2007 - Kobieta W Czerwieni - Fundacja Kultury Ziemi Sandomierskiej - Sandomierz, BWA, Kielce
- 2008 - Ona I On - Regionalne Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych, Częstochowa
- 2008 - Między błękitem a czerwinią - Galeria Grodzka, Kraków
- 2009 - Piano Bar - Galeria Schody, Warszawa
- 2010 - Malarstwo - Galeria Triada, Gdańsk
- 2010-1 - Kadr - Regionalne Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych, Częstochowa

Nagrody:

- 1999 - Nagroda Ministra Kultury i Sztuki na IX Ogólnopolskim Przeglądzie Malarstwa Młodych „Promocje” w Legnicy
- 2002 - Stypendium Artystyczne Prezydenta Miasta Częstochowy

WYSTAWY ZBIOROWE

- 1998 - Galeria Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie - Wystawa Obrazów Studentów z pracowni prof. Włodzimierza Kunza
- 1999 - X Ogólnopolski Przegląd Malarstwa Młodych „promocje” - Miejska Galeria Sztuki w Legnicy
- 1999 - Konfrontacje Najmłodszych Artystów Krakowskich - Miejski Ośrodek Kultury w Myślenicach
- 2000 - Salon Letni - Galeria Promocyjna, Warszawa
- 2002 - Warszawski Przegląd Malarstwa - Galeria ZPAP Lufcik
- 2004 - Ogólnopolski Konkurs im. Mariana Michalika - Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie
- 2005 - Genesis - Malarze Zachęty, Częstochowa
- 2005 - Letnia propozycja Zachęty - Galeria Gaude Mater, Częstochowa
- 2007 - Wszyscy Nasi Przyjaciele - Galeria Extravagance, Zamek Sielecki, Sosnowiec
- 2007 - Kolaż Urodzinowy - Regionalne Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych, Częstochowa
- 2008 - Młode Malarstwo z Częstochowy - Miejska Galeria Sztuki, Częstochowa
- 2010 - Sonniges Land - Graz

tel: 603 745 535

www.mstepniak.eu

